

F. t. l. vedr. valg til Folketinget

Lovforslag nr. L 49. Fremsat den 14. december 2007 af Lone Dybkjær (RV), Johs Poulsen (RV), Margrethe Vestager (RV), Henrik Brodersen (DF), Hans Kristian Skibby (DF) og Ib Poulsen (DF)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om valg til Folketinget

(Indførelse af prioriteret sideordnet opstilling)

§ 1

I lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 1292 af 8. december 2006, som ændret ved lov nr. 513 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. § 40, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Kandidaterne anføres i alfabetisk rækkefølge på stemmesedlen, jf. dog stk. 3 og 4. Efter opstillingskredsens kandidater anføres eventuelle øvrige kandidater i storkredsen i alfabetisk rækkefølge, jf. dog stk. 4.

Stk. 3. Et parti, der har sideordnet opstilling i en eller flere opstillingskredse, kan anmelde, at en bestemt kandidat anføres først på stemmesedlen i den eller de pågældende opstillingskredse (nominering), jf. § 41, stk. 2. Efter den nominerede kandidat anføres opstillingskredsens øvrige kandidater i alfabetisk rækkefølge. Efter opstillingskredsens kandidater anføres eventuelle øvrige kandidater i storkredsen i alfabetisk rækkefølge.

Stk. 4. Et parti, der har sideordnet opstilling i en eller flere opstillingskredse, kan anmelde, at storkredsens kandidater anføres i den af partiet prioriterede rækkefølge på stemmesedlen (prioriteret sideordnet opstilling), jf. § 41, stk. 3. Opstillingskredsens kandidater skal dog anføres før eventuelle øvrige kandidater i storkredsen.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 5 og 6.

2. I § 41 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Inden for de frister, der er anført i stk. 1, kan et parti, der har sideordnet opstilling i en eller flere opstillingskredse, anmelde en prioriteret sideordnet opstilling i den eller de pågældende opstillingskredse.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

3. I § 41, stk. 3, der bliver stk. 4, ændres »stk. 1 og 2« til: »stk. 1-3«.

4. I § 42, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Hvis et parti med sideordnet opstilling i en eller flere opstillingskredse har anmeldt en prioriteret rækkefølge for sine kandidater i den eller de pågældende opstillingskredse, jf. § 41, stk. 3, skal anmeldelsesmyndigheden snarest muligt efter udløbet af fristen i § 37, jf. § 41, tillige udarbejde en fortegnelse, der for den eller de pågældende opstillingskredse angiver den rækkefølge, hvori alle det pågældende partis kandidater i storkredsen skal anføres på stemmesedlen for den eller de pågældende opstillingskredse.«

5. I § 43, stk. 3, 2. pkt., ændres »§ 40, stk. 2« til: »§ 40, stk. 2-4«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2008 og finder anvendelse for folketingsvalg, der udskrives den 1. juli 2008 eller senere.

Bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget er en delvis genfremsættelse af lovforslag nr. L 205 fra folketingsåret 2006-07, jf. Folke-tingstidende, forhandlingerne side 5950 og tillæg A side 7347 og 7349.

Som en udløber af kommunalreformen gennemførte Folketinget i foråret 2006 en valgkredsreform, som indebar en indskrænkning af antallet af opstillings- og valgkredse. Der skete derimod ingen ændringer i de nuværende fire opstillingsformer:

- Partilisteopstilling, hvor partistemmerne tilfalder kandidaterne i rækkefølge.
- Kredsopstilling, hvor kredspartistemmerne tilfalder kredsens kandidat.
- Sideordnet opstilling med alfabetisk rækkefølge, hvor kredspartistemmerne fordeles i forhold til personlige stemmetal i kredsen.
- Nomineret sideordnet opstilling, dvs. med en kreds-kandidat øverst og resten i alfabetisk rækkefølge.

Forslagsstillerne finder, at de nuværende opstillingsformer bør suppleres for at skabe mulighed for en politisk prioriteret opstillingsliste og ikke – som i dag – kun en tilfældig alfabetisk.

I dag er det kun muligt at opstille kandidaterne i alfabetisk rækkefølge (eventuelt med en nomineret kandidat øverst), medmindre man vælger partilisteopstilling. Lovforslaget her skaber mulighed for, at partiet selv kan fastsætte rækkefølgen.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Med forslaget indføres muligheden for også at vælge den prioriterede sideordnede opstilling. Herved åbnes mulighed for, at partiet kan fravælge den alfabetiske rækkefølge mod at anvende en rækkefølge, der er prioriteret af partiet selv.

Forslagsstillerne har ikke villet blande sig i, om der sker en prioritering af rækkefølgen af kandidaterne på opstillingskreds-niveau eller storkreds-niveau. Det gøres endvidere muligt, at de enkelte kredse kan vælge

deres individuelle kandidater og placere dem øverst på listen.

I overensstemmelse med systematikken i den gældende folketingsvalglov betragtes prioriteret sideordnet opstilling som en ny og udvidet adgang for partiet til at fravige den lovbestemte rækkefølge for kandidaterne på stemmesedlen i tilfælde af sideordnet opstilling.

Endvidere bør det ligesom efter den gældende folketingsvalgslov gælde, at den eller de kandidater, der er opstillet i opstillingskredsen, anføres først. I overensstemmelse med dette princip er der i den foreslåede bestemmelse om prioriteret sideordnet opstilling indsat en bestemmelse om, at opstillingskredsens kandidater skal anføres før eventuelle øvrige kandidater i storkredsen, jf. det foreslåede § 40, stk. 4, 2. pkt.

Til nr. 2 og 3

I overensstemmelse med de gældende frister i folketingsvalgsloven bør anmeldelsen af prioriteret sideordnet opstilling ske inden for samme frister som partiets anmeldelse af andre fravigelser af den lovbestemte rækkefølge for kandidaterne på stemmesedlen (anmeldelse af partiliste og nominering), dvs. senest kl. 12 10 dage før valgdagen og tidligst, når valget er udskrevet.

Til nr. 4

En ordning med adgang til særskilt prioritering i de enkelte opstillingskredse indebærer, at den samlede fortegnelse over alle opstillede kandidater i en storkreds, anmeldelsesmyndigheden skal udarbejde i medfør af folketingsvalglovens § 42, stk. 1, skal suppleres med særskilte fortegnelser for hver af de opstillingskredse, hvor blot ét parti har anmeldt prioriteret sideordnet opstilling. Der er derfor indsat en bestemmelse om, at anmeldelsesmyndigheden har pligt til at udfærdige sådanne særskilte fortegnelser.

Til nr. 5

Konsekvensændring som følge af indsættelsen af nye stykker i § 40, jf. bemærkningerne til nr. 1.

Til § 2

Det foreslås, at de ændrede regler træder i kraft den 1. juli 2008 og gælder for folketingsvalg efter denne dato.

*Skriftlig fremsættelse***Lone Dybkjær (RV):**

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget. (Indførelse af prioriteret sideordnet opstilling).

(Lovforslag nr. L 49).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 40. Ved sideordnet opstilling opstilles flere kandidater for partiet i opstillingskredsen.

Stk. 2. Kandidaterne anføres i alfabetisk rækkefølge på stemmesedlen. Partiet kan dog anmelde, at en bestemt kandidat anføres først på stemmesedlen (nominering), jf. § 41, stk. 2. Efter opstillingskredsens kandidater anføres eventuelle øvrige kandidater i storkredsen i alfabetisk rækkefølge.

Stk. 3. Ved sideordnet opstilling fordeles partistemmerne i opstillingskredsen mellem partiets kandidater i opstillingskredsen i forhold til deres personlige stemmetal i opstillingskredsen, jf. § 73, stk. 5.

Stk. 4. Ved sideordnet opstilling er kandidaterne valgt i rækkefølge efter stemmetallenes størrelse, jf. § 81

§ 41.

.....

Stk. 3. Anmeldelser efter stk. 1 og 2 skal ske skriftligt til anmeldelsesmyndigheden.

§ 1

1. § 40, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»*Stk. 2.* Kandidaterne anføres i alfabetisk rækkefølge på stemmesedlen, jf. dog stk. 3 og 4. Efter opstillingskredsens kandidater anføres eventuelle øvrige kandidater i storkredsen i alfabetisk rækkefølge, jf. dog stk. 4.

Stk. 3. Et parti, der har sideordnet opstilling i en eller flere opstillingskredse, kan anmelde, at en bestemt kandidat anføres først på stemmesedlen i den eller de pågældende opstillingskredse (nominering), jf. § 41, stk. 2. Efter den nominerede kandidat anføres opstillingskredsens øvrige kandidater i alfabetisk rækkefølge. Efter opstillingskredsens kandidater anføres eventuelle øvrige kandidater i storkredsen i alfabetisk rækkefølge.

Stk. 4. Et parti, der har sideordnet opstilling i en eller flere opstillingskredse, kan anmelde, at storkredsens kandidater anføres i den af partiet prioriterede rækkefølge på stemmesedlen (prioriteret sideordnet opstilling), jf. § 41, stk. 3. Opstillingskredsens kandidater skal dog anføres før eventuelle øvrige kandidater i storkredsen.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 5 og 6.

2. I § 41 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Inden for de frister, der er anført i stk. 1, kan et parti, der har sideordnet opstilling i en eller flere opstillingskredse, anmelde en prioriteret sideordnet opstilling i den eller de pågældende opstillingskredse.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

3. I § 41, stk. 3, der bliver stk. 4, ændres »stk. 1 og 2« til: »stk. 1-3«.

*Gældende formulering**Fortegnelser over de opstillede kandidater*

§ 42. For hver storkreds skal anmeldelsesmyndigheden snarest muligt efter udløbet af fristen i § 37, jf. § 41, udarbejde fortegnelser over de kandidater, der er opstillet i vedkommende storkreds.

Stemmesedler

§ 43.

.....

Stk. 3. Stemmesedlen skal endvidere indeholde navnene på samtlige kandidater, der er opstillet i storkredsen. Kandidater, der opstiller for et parti, anføres samlet i et særskilt felt for det pågældende parti og i den rækkefølge, der er angivet i § 39, stk. 2, og § 40, stk. 2. Kandidater, der opstiller uden for partierne, anføres til sidst i et særskilt felt for disse og i alfabetisk rækkefølge, dog således at kandidater opstillet i opstillingskredsen anføres først.

Lovforslaget

4. I § 42, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Hvis et parti med sideordnet opstilling i en eller flere opstillingskredse har anmeldt en prioriteret rækkefølge for sine kandidater i den eller de pågældende opstillingskredse, jf. § 41, stk. 3, skal anmeldelsesmyndigheden snarest muligt efter udløbet af fristen i § 37, jf. § 41, tillige udarbejde en fortegnelse, der for den eller de pågældende opstillingskredse angiver den rækkefølge, hvori alle det pågældende partis kandidater i storkredsen skal anføres på stemmesedlen for den eller de pågældende opstillingskredse.«

5. I § 43, stk. 3, 2. pkt., ændres »§ 40, stk. 2« til: »§ 40, stk. 2-4«.